

Jaarverslag 2025

Stichting Vriend(inn)en van het Verzetsmuseum

Concept ter bespreking in het bestuur

Voorwoord van de voorzitter

In mei 2025 ben ik aangetreden als voorzitter van de Stichting Vriend(inn)en van het Verzetsmuseum. Ik doe dat met trots en met een gevoel van verbondenheid. Ik ben geboren op enkele minuten lopen van het museum. In mijn familie is het verzet altijd dichtbij geweest: zowel de grootouders van mijn vader als die van mijn moeder hebben elkaar tijdens het verzetswerk leren kennen.

De waarden waar het museum voor staat, moed, verantwoordelijkheid en solidariteit, hebben ook vandaag betekenis. Verzet was nooit voorbehouden aan een bepaalde politieke richting. Wat mensen verbond, was het besef dat je niet wegstapt als het erop aankomt.

2025 was voor het museum en voor onze stichting een bijzonder jaar. Het Verzetsmuseum vierde zijn 40-jarig bestaan, nam afscheid van directeur Liesbeth van der Horst en verwelkomde Karlien Metz als haar opvolger. Voor onze stichting was het, na enkele jaren van lichte daling, verheugend dat het aantal Vrienden in 2025 weer licht is gegroeid. Als voorzitter wil ik mij de komende jaren inzetten voor verdere groei: meer Vrienden, meer betrokkenheid en meer mensen die het belang van het museum onder de aandacht brengen bij nieuwe generaties.

Daniël Cramer, voorzitter Stichting Vriend(inn)en van het Verzetsmuseum

Bestuursverslag

2025 was voor het Verzetsmuseum een goed jaar. Het museum vierde zijn 40-jarig bestaan en ontving opnieuw een groot aantal bezoekers. Met ruim 116.000 fysieke bezoekers in Amsterdam (2024: 114.000), naast de bezoekers van de reizende tentoonstellingen en de digitale activiteiten, was opnieuw sprake van een recordjaar. Dat onderstreept de blijvende relevantie van de missie van het museum: het levend houden van de geschiedenis van het verzet tegen de bezetting.

Per 1 juli 2025 heeft Liesbeth van der Horst de directie van het museum overgedragen aan Karlien Metz, die de tien voorgaande jaren conservator van het museum was. Het bestuur dankt Liesbeth van der Horst voor haar grote en langdurige betekenis voor het museum en heet Karlien Metz van harte welkom.

Binnen onze stichting vond eveneens een wisseling van het voorzitterschap plaats. Daniël Cramer is in mei 2025 aangetreden als voorzitter. Het bestuur is in 2025 tweemaal bijeengekomen: op 29 juli 2025 als reguliere bestuursvergadering en op 18 oktober 2025 bij de Vriendendag. De vergadering van 29 juli was daarbij de belangrijkste.

Tijdens die vergadering kwamen onder meer de voorbereiding van de Vriendendag, het verbeteren van de betaal- en doneermogelijkheden (waaronder het eenvoudiger maken van donaties door internationale bezoekers) en de werving van nieuwe Vrienden en bestuursleden aan de orde. Conform de in 2023 afgesproken rolverdeling tussen de stichting

en het museum vervult het bestuur vooral een toezichthoudende rol op het werven en behouden van Vrienden, die door het museum zelf wordt uitgevoerd.

In 2025 heeft het bestuur afscheid genomen van Godfried Lambriex, wiens zittingstermijn op 1 juli 2025 afliep. Hij was het enige aftredende bestuurslid.

Godfried Lambriex heeft in de loop der jaren veel voor de Vrienden betekend. Binnen de Raad van Toezicht vervulde hij een belangrijke rol in de auditcommissie, hij heeft de organisatie van de Vrienden verder geprofessionaliseerd en de samenwerking met het museum verstevigd. Het bestuur is zeer verheugd dat hij Vriend van het Verzetsmuseum blijft en altijd bereid is om met raad en advies bij te staan.

Vriendendag 2025

De jaarlijkse Vriendendag vond plaats op 18 oktober 2025 en stond in het teken van het 40-jarig bestaan van het museum en het afscheid van directeur Liesbeth van der Horst. Zij was te gast en blikte, in gesprek met het bestuur, terug op veertig jaar Verzetsmuseum.

Gevraagd naar het succes van het museum wees Van der Horst op de geest van het verzet die het museum vanaf zijn oprichting heeft gekenmerkt. Zij noemde het vermogen om te improviseren, kansen te benutten en door te zetten, ook wanneer de uitkomst onzeker was. Daarnaast wees zij op de gelijkwaardige samenwerking tussen professionals en vrijwilligers en op de voortdurende aandacht voor kwaliteit en voor heldere, toegankelijke teksten.

Ook stond zij stil bij de vraag hoe een historisch museum zich tot de actualiteit verhoudt. Doordat het museum voor een groot deel van zijn werk afhankelijk is van fondsenwerving, is het altijd maatschappelijk betrokken gebleven. De afgelopen jaren is er meer aandacht gekomen voor de dekolonisatie en voor het afnemende vertrouwen in de rechtsstaat en de democratie.

40-jarig jubileum en afscheid

Het Verzetsmuseum vierde op 19 november 2025 zijn 40-jarig bestaan in de Rode Hoed, met bijdragen van onder meer Ronald Leopold (directeur van de Anne Frank Stichting) en Aik Meeuse (medeoprichter van het Verzetsmuseum). Freek de Jonge en de band Abintu verzorgden het muzikale programma.

Het jubileumfeest in de Rode Hoed, 19 november 2025

De avond stond ook in het teken van het afscheid van voormalig directeur Liesbeth van der Horst. Voor haar betekenis voor het museum en voor Amsterdam ontving zij uit handen van stadsdeelbestuurder Lotte Terwel de Andreaspennig.

De uitreiking van de Andreaspennig aan Liesbeth van der Horst tijdens het jubileumfeest

Veertig jaar Verzetsmuseum is ook veertig jaar verzamelen. Bij de oprichting in 1984 was er nog geen collectie. Mede dankzij een betrokken achterban van oud-verzetsmensen is in de loop der jaren een omvangrijke verzameling ontstaan van authentieke objecten, documenten en foto's over het verzet, de vervolging en het dagelijks leven in de jaren 1940 tot 1945, en over de oorlogsjaren in de voormalige Nederlandse koloniën. Nog altijd ontvangt het museum ruim honderd schenkingen per jaar.

Een vroege schenking: een seinlamp in koffer, in 1944 gebruikt bij wapendroppingen

Activiteiten en hoogtepunten van het museum in 2025

Op 19 juni 2025 hield jurist, rechtsfilosoof en voormalig politica Nora Achahbar de jaarlijkse Anton de Kom-lezing in een uitverkocht Verzetsmuseum. Zij sprak over de vraag wat een rechtsstaat overeind houdt wanneer het vertrouwen afneemt en de polarisatie toeneemt. Het nagesprek stond onder leiding van Karel Smouter (co-hoofdredacteur van Trouw), met als referenten Renske Leijten, Mpanzu Bamenga en John Morijn. De Anton de Kom-lezing is een samenwerking tussen het Verzetsmuseum, dagblad Trouw en de Anton de Kom Stichting.

Rond Ketikoti organiseerde het museum eind juni en begin juli twee gratis programma's, een Ketikoti Dialoogtafel en een Free Heri Heri, om samen stil te staan bij het slavernijverleden. In de zomermaanden reed de historische Verzetstram opnieuw door Amsterdam, langs plekken die herinneren aan de bezetting, de Jodenvervolging en het verzet.

De historische Verzetstram reed in de zomer van 2025 weer door Amsterdam

Bij de tentoonstelling 'Josephine Baker, een leven vol verzet' werden onder meer rondleidingen voor blinden en slechtzienden aangeboden en is een eigen merchandiselijn ontwikkeld. De collectie werd uitgebreid met bijzondere aanwinsten, waaronder de kleine smokkelbriefjes uit het verzetswerk van koerierster Hanneke Eikema (1925-2012), die door haar dochter aan het museum werden geschonken.

Voor 2026 staan opnieuw verschillende tentoonstellingen en activiteiten op het programma. In februari 2026 opende de tentoonstelling 'Woman, Life, Freedom' over het vrouwenverzet in Iran. In de zomer rijdt de Verzetstram opnieuw. In augustus 2026 gaat een reizende tentoonstelling over de voormalige koloniën van start. In het najaar van 2026 is er aandacht voor het werk van Hella de Jonge, die in haar schilderkunst haar Joodse familiegeschiedenis verbindt met de recente oorlogen in Oekraïne en Gaza.

Bestuurssamenstelling en rooster van aftreden

Naam	Aangetreden	Herbenoeming	Aftreden
Daniël Cramer (voorzitter)	1-5-2025	1-5-2029	1-5-2033
Maarten van den Broek	15-4-2018	15-4-2022	15-4-2026
Simone Toppers	16-7-2018	16-7-2022	16-7-2026
Godfried Lambriex	1-10-2017	1-7-2021	afgetreden 1-7-2025

In 2026 wordt het bestuur versterkt met vier nieuwe leden: **Brankele Frank, Andrea van Pol, Babah Tarawally en Diaz Knobel**. Het bestuur is vereerd dat zij zich aan de Vrienden van het Verzetsmuseum verbinden.

Vrienden en donaties

Per ultimo 2025, in vergelijking met het voorafgaande jaar.

Aantal Vrienden / opbrengst	2024	2025
Begin van het jaar	588	581
Aanmeldingen	17	26
Afmeldingen	24	23
Eind van het jaar	581	584
Aantal betalingen	567	566
% t.o.v. aantal Vrienden begin van het jaar	99%	101%
Bijdragen voor het betreffende jaar	€ 24.785	€ 25.534
Extra bijdragen voor het betreffende jaar	€ 0	€ 1.214
Totaal bijdragen	€ 24.785	€ 26.748
waarvan specifieke donaties (€ 1.000 en meer)	€ 2.000	€ 1.000
waarvan reguliere jaarlijkse bijdragen	€ 22.785	€ 24.534
Reguliere jaarlijkse bijdrage per Vriend	€ 40,18	€ 43,35

In 2025 waren er 26 aanmeldingen en 23 afmeldingen. Per saldo is het aantal Vrienden met 3 toegenomen tot 584. Daarmee is, na enkele jaren van lichte daling, weer sprake van een lichte groei. De reguliere jaarlijkse bijdrage per Vriend kwam uit op € 43,35. Ter gelegenheid van het afscheid van Liesbeth van der Horst is, op haar verzoek, daarnaast € 914 aan extra donaties ontvangen.

Financiële jaarcijfers 2025

Financieel overzicht 2025 van de Stichting Vriend(inn)en van het Verzetsmuseum.

Winst- en verliesrekening

Baten

Baten	2024	2025
Jaarlijkse bijdragen	€ 24.784,79	€ 25.533,73
Specifieke donaties	€ 500,00	€ 1.214,00
Overige baten (rente)	€ 3.185,19	€ 2.920,16
Legaat	€ 1.500,00	€ 0,00
Totaal baten	€ 29.969,98	€ 29.667,89

Lasten

Lasten	2024	2025
Kosten betalingsverkeer	€ 486,34	€ 840,75
Bestuurskosten	€ 365,00	€ 558,40
Totaal van de kosten	€ 851,34	€ 1.399,15
Dotatie museum	€ 0,00	€ 0,00
Toevoeging aan saldo	€ 29.118,64	€ 28.268,74
Totaal lasten	€ 29.969,98	€ 29.667,89

Balans

Activa

Activa	2024	2025
RC ING	€ 3.258,80	€ 12.607,38
Spaar ING	€ 247.626,45	€ 266.811,64
Kruispost	€ 3.742,19	€ 3.477,16
Totaal activa	€ 254.627,44	€ 282.896,18

Passiva

Passiva	2024	2025
Tegoed museum	€ 254.627,44	€ 282.896,18
Totaal passiva	€ 254.627,44	€ 282.896,18

Het balanstotaal, het tegoed van het museum, is in 2025 met ruim € 28.000 toegenomen tot ruim € 282.000. Dit komt doordat er ook in 2025 geen dotatie aan het museum is gedaan, terwijl de opbrengsten uit de vriendenbijdragen iets hoger waren dan in 2024 (€ 25.534 tegenover € 24.785) en de rente-inkomsten met ruim € 2.900 opnieuw een wezenlijke bijdrage leverden. In 2025 is geen legaat ontvangen. De kosten van het betalingsverkeer bedroegen € 841 en de bestuurskosten € 558. Per saldo is € 28.269 aan het saldo toegevoegd.